

Øje og Sans for den Sag; man skal have med at gøre, hvis man da ønsker at hjælpe de Folk, den skal komme til gode. Hvis der ikke fra Ministerens og anden Side havde været saa megen Imødekommen, vilde det let have bevirket, at ikke mange kom til at besidde Lodder, thi naar baade den ene og den anden havde faaet Afslag, vilde det svække Lysten til at befatte sig dermed. Men de her omtalte Mangler kan der raades Bod paa, efterhaanden som Folk med Tiden faa mere Erfaring i saa Henseende.

Det ærede Medlem for Aarhus Amts 3die Valgkreds (Harald Jensen) var ogsaa meget misfornøjet med, at Landbrugsministeren ikke havde ledsaget Forslaget med mere Statistik. Det ærede Medlem vil have at vide, hvad det var for Folk, der kom i Besiddelse af disse Huslodder, hvilken Samfundsklasse den særligt kom til gode. Hvad det ærede Medlem for Grenaa sagde forleden Dag, kan jeg bekræfte, at det næsten udelukkende er de virkelige Landarbejdere, der komme i Besiddelse af disse Lodder. Det ligger i hele Sagens Natur, og hvis det ærede Medlem rigtig grundigt havde læst Lovforslagets Bestemmelser og set, hvorledes Loven er bleven administreret, vilde han have set, at disse Bestemmelser gaa ud paa, at det skal være Folk, som i de sidste 5 Aar udelukkende eller i væsentlig Grad have ernæret sig ved virkeligt Landarbejde for andre. Han vilde deraf se, at ikke andre Samfundsklasser fik Nytte af Loven end netop Landarbejderne. Det er præciseret tydeligt i Lovforslaget og, om man vil, maaske lidt for strengt. Jeg vilde ønske, at det ved en Revision af Loven kunde være muligt at tage nogle flere med end tidligere. Den højtærede Landbrugsminister har ogsaa foreslaaet en Udvidelse paa dette Punkt, idet det ikke skal have Betydning, om vedkommende Landarbejder en Del af Tiden har arbejdet i sin Bedrift som Lejer eller Fæster af en saadan Huslod, eller om han har været borte derfra et halvt Aar. Det er dog blevet nævnt af andre Talere, at der er Samfundsklasser, der staa midt imellem, og som hverken kan kaldes Haandværkere eller Landarbejdere, for hvem det vilde have overordentlig stor Betydning at komme i Besiddelse af saadanne Huslodder. Der er saadanne SmaaHaandværkere paa Landet, der arbejde for andre og selv ikke have videre Bedrift. For dem vilde det tidt være af den allerstørste Nytte, om de kunde faa til Ejendom en saadan Lod, som de kunde ofre deres Tid og Arbejde

paa. Jeg vil ønske, at man i Fremtiden kunde tage mere Hensyn til disse Folk, end Tilfældet er baade efter den gamle Lov og efter Forslaget her, der ikke paa dette Punkt er forandret.

Som jeg nævnte, er der foretaget en Forandring i Lovens § 4 om Loddernes geometriske Størrelse, idet det er foreslaaet, at de skulle have en Størrelse af mellem 2 og 8 Tdr. Land uden Hensyn til, hvad der tidligere var bestemt om Jordens Bonitet. Det er selvfølgelig et stort Fremskridt, som jeg er den højtærede Landbrugsminister taknemmelig for. Dette, at der staaer som Maksimum 8 Tdr. Land, betyder jo ikke, at det ikke maa overskrides, thi der er føjet til, at i Landets magre Egne kan det overskrides. Jeg kan nu heller ikke indse, at der fra den højtærede Landbrugsministers Side kan være noget til Hinder for helt at slette denne Bestemmelse om 8 Tønder Land som Maksimum, fordi jeg har gjort den Erfaring i min Praksis i Viborg Amt i alt Fald, at en Jordlod ingen Sinde er bleven nægtet, selv om dens Størrelse overskred dette Maksimum, naar man dog fandt, at Billighed talte derfor, og det selv om den har været meget større, idet det kan træffe, at der bliver købt er meget stor Hedelod paa mange Tønder Land, hvoraf kun nogle enkelte allerede ere opdyrkede eller egne sig til at opdyrkes. Denne Bestemmelse kunde altsaa meget godt undværes. Jeg kan i alt Fald ikke se, hvad der skulde være til Hinder derfor hverken fra Ministeriets eller Landarbejdernes Side.

Det, der især har været Meningsforskell om, er Lovens § 7 og til Dels dens § 11, altsaa om Størrelsen af den Sum, som skulde kunne laanes ud i disse Huslodder. Den højtærede Minister foreslaar nu, at Maksimumsprisen paa Ejendommen skal forhøjes fra 4 til 5,000 Kr., og jeg er ham taknemmelig for, at han har gjort dette Skridt. Det er blevet sagt af mange, og det blev ogsaa sagt af det ærede Medlem for Grenaa (N. Pedersen) forleden, at vi selvfølgelig allerhelst vilde, at disse Husmandsbrug skulde være saa store, at Husmændene kunde, som man siger, leve selvstændigt af dem, og det er selvfølgelig ogsaa saa, at naar de bleve noget større, ville de blive forholdsvis mere rentable og billige at drive, deri er jeg fuldstændig enig med det ærede Medlem. Jeg er ogsaa enig i hans Udtalelser om, at dette Krav at leve selvstændigt ikke kan være indskrænket til, at vedkommende Husmand skal være i Stand til udelukkende at leve